

RX defaecografie

Informatiebrochure

Geachte mevrouw, meneer

Deze brochure is een uitgave van de dienst radiologie van het Sint-Andriesziekenhuis Tielt. Hiermee willen we u graag wat meer informatie geven omtrent het verloop van een RX defaecografie. Hebt u nadien nog vragen? Neem dan zeker contact met ons op.

Wat is een RX defaecografie?

Een RX-Defaecografie is een Röntgenonderzoek van de endeldarm, het laatste gedeelte van de dikke darm, ook rectum genoemd. Hierbij worden radiografieën gemaakt van de endeldarm tijdens het maken van stoelgang (= defaecatie).

Defaecografie is een pijnloos medisch onderzoek meestal uitgevoerd in het kader van problemen met het maken van stoelgang, met name bij langdurige chronische verstopping (= chronische constipatie).

Bij een RX-Defaecografie wordt gebruikt gemaakt van Röntgendoorlichting (=Fluoroscopy/Radioscopie) en een pap met de consistentie van stoelgang bestaande uit Bariumsuspensie gemengd met plantaardige vezels. Ook wordt er jodium houdende contrastmiddel toegediend doch niet in een ader.

Doorlichting met Röntgenstralen (= Fluorosocpie/Radioscopie) maakt het mogelijk om de inwendige organen in beweging in het licht te stellen. Indien het rectum gevuld wordt met Bariumpap kan de radioloog niet alleen de vorm maar, vooral bij dit onderzoek, de werking beoordelen van de endeldarm.

In het kleine bekken bevinden zich behalve de bekkenbodemspieren en endeldarm ook de blaas, en een deel van de dunne darm (= ileum). Bij de vrouw vindt men bijkomend de vagina en de baarmoeder.

De verschillende structuren in het kleine bekken vormen een complex geheel. Een afwijking thv één van de organen kunnen invloed hebben op de werking van een andere. Afwijkingen kunnen in combinatie voorkomen.

Behalve het toedienen van Bariumpap in de endeldarm worden gebruikelijk ook de vagina, de blaas, de dunne darm met kleurstof getekend. Dit wordt colpo-cysto-entero-defaecografie genoemd.

Vorbereiding en administratieve vereisten voor de patiënt

Zoals voor elk radiologisch onderzoek moet u voorafgaandelijk bij uw huisarts of een geneesheer specialist onderzocht zijn, die u, indien er volgens hem of haar een medische indicatie bestaat, een schriftelijke aanvraag zal bezorgen om dit radiografisch onderzoek te laten gebeuren. Zonder deze aanvraag kan er geen onderzoek worden verricht.

U moet in het bezit zijn van uw identiteitskaart, die u eerst moet laten registreren bij inschrijving in het ziekenhuis, de dag van het onderzoek. In geval van hospitalisatie worden de gegevens van de ziekteverzekering geregistreerd bij opname in het ziekenhuis.

U zal de kleren en eventuele juwelen in het te onderzoeken lichaamsdeel moeten uitdoen. Draag bijgevolg liefst comfortabele loszittende kledij. Een onderzoeksschort zal u aangeboden worden tijdens het onderzoek. Metaalhoudende structuren (o.a. juwelen en piercings) kunnen storend zijn voor de Röntgenopname en worden in de mate van het mogelijke best thuis gelaten of kunnen verwijderd worden voor het onderzoek.

Vrouwen moeten altijd de behandelende arts of röntgenlaborant/verpleegkundige die het onderzoek verricht, informeren indien er een kans op zwangerschap bestaat. Uw arts zal u hierover inlichten.

Verwittig uw arts over uw medicatie en mogelijke overgevoeligheid/allergie, in het bijzonder voor contrastproducten. Vertel uw arts over recente ziekten en andere medische aandoeningen.

Voor dit onderzoek dient u niet nuchter te zijn. U kan uw gebruikelijke maaltijden innemen. U kan gerust uw gebruikelijke voorgeschreven medicatie innemen.

Om uw dunne darm mede te kunnen beoordelen wordt er gevraagd om een half uur voor het onderzoek een beker met verdunde Barium te drinken. Juist voor het onderzoek wordt de urineblaas, de vagina en de endeldarm met kleurstof gevuld.

Hoe ziet het toestel er uit?

Het gebruikelijke toestel voor dit onderzoek bestaat uit een Röntgentafel met een Röntgenbuis en een monitor, gelijkend op een TV-scherm.

De tafel kan verschoven en gekanteld worden.

Bij doorlichting (= fluoroscopie/radioscopie) om beelden in real-time te verkrijgen wordt gebruikt gemaakt van een beeldversterker onder de tafel welke röntgenstralen omzet naar videobeelden. Men kan deze doorlichtingsbeelden bevriezen en als foto doorsturen, zonder een radiografie te nemen, welke de stralingsbelasting vermindert.

Voor een defaecografie maakt men gebruik van een speciale stoel met een opening aan de bovenzijde waarop de patiënt kan zitten.

Hoe verloopt het onderzoek?

Dit onderzoek wordt meestal ambulant uitgevoerd en dient de patiënt niet opgenomen te worden. Het onderzoek wordt bij voorkeur in de namiddag gedaan. Men dient niet nuchter te zijn.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een röntgenlaborant en een geneesheer specialist in de radiologie (= radioloog), die het onderzoek beoordeelt.

Ongeveer 30 minuten voor het onderzoek wordt gevraagd om een beker met verdunde Bariumpap op te drinken waardoor de dunne darm wordt gevuld. De patiënt zet zich op het onderzoektafel en de radioloog of röntgenlaborant vult langs een blaassonde de urineblaas met jodiumhoudend contrastvloeistof. Met jodiumhoudend non-ionisch contrastvloeistof wordt de vagina langs een baby sonde gevuld. Tenslotte wordt via een buisje (= rectale sonde) in de endeldarm de Bariumpap mengsel toegediend. Men dient op een speciale stoel te zitten met een opening in het midden. Vervolgens wordt een reeks beelden genomen.

Er kan gevraagd worden om de bekkenbodemspieren op te spannen om de werking na te gaan. Vervolgens dient men stoelgang proberen te maken terwijl er beelden worden genomen. Eerst met volle blaas en vervolgens na het plassen. Er kan gevraagd worden om zo veel mogelijk te persen. De radioloog en röntgenlaborant zullen achter een wand of lodenglas begeben tijdens het onderzoek om het Röntgentoestel te bedienen. Na de lediging van de endeldarm is het onderzoek afgelopen. De patiënt kan na het bezoek aan het toilet de dienst radiologie verlaten.

In het algemeen duurt een defaecografie een 30 minuten mede door de voorbereiding.

Wat ervaar ik tijdens het onderzoek?

Sommige patiënten vinden de kalkachtige Bariumpap die voor het onderzoek moet ingenomen worden onsmakelijk en moeilijk om in te slikken. Het vullen van de blaas en de endeldarm, tekenen van de vagina met de kleurstof is onaangenaam doch is in het algemeen pijnloos. Men kan stoelgangdrang ervaren bij het vullen van de endeldarm. Het contraststof om de vagina te kleuren kan uitlopen.

Het is mogelijk dat het onderzoek als gênant overkomt doch men tracht het in alle discretie uit te voeren.

Na afloop kan men de gebruikelijke maaltijd en eventuele medicatie innemen.

De Barium kan de stoelgang grijs of wit kleuren voor 48 tot 72 uren na het onderzoek. Soms kan de Barium een tijdelijke constipatie veroorzaken. Hierbij kan men eventueel laxeremiddelen innemen. Het drinken van veel vocht gedurende enkele dagen na het onderzoek kan ook helpen. Indien men geen stoelgang kan maken of er een belangrijke verandering voorkomt in de stoelganggewoonte na het onderzoek gelieve uw arts te consulteren.

Wie beoordeelt het onderzoek en wie geeft het resultaat?

De radioloog, is een geneesheer specialist die opgeleid is en zich regelmatig bijschoolt in het interpreteren van deze Röntgenbeelden met kennis van de nieuwste onderzoekstechnieken en van de verschillende mogelijke aandoeningen betreffende de onderzochte anatomische regio.

Hij of zij zal een verslag maken met de bevindingen en de conclusie van het onderzoek.

Dit verslag wordt in de elektronische databank van het ziekenhuis gestockeerd en via computer doorgestuurd naar de arts die het onderzoek heeft aangevraagd. Deze arts zal de resultaten met u bespreken .

De Röntgenbeelden worden voor altijd bewaard in de digitale databank van het ziekenhuis en zijn bovendien gedurende 12 maanden beschikbaar op de webserver PacsOnWeb (<http://pow.sintandriestielt.be>) ,die via het internet kan geraadpleegd worden door middel van uw geboortedatum en een unieke login code die u gekregen heeft bij het inschrijven op onze dienst.

Na afloop van deze 12 maanden kunnen de beelden steeds op vraag opnieuw aan de webserver worden toegevoegd.

Wat zijn de voordelen en de risico's van het onderzoek?

Voordelen:

Defaecografie is het enige onderzoek welke toelaat om de werking van de endeldarm en naburige organen te beoordelen tijdens de ontlasting.

RX-Defaecografie is een minimale invasieve onderzoek waarbij complicaties zelden voorkomen.

RX-Defaecografie wordt uitgevoerd in de natuurlijke houding.

Omdat Barium niet opgenomen wordt in het bloed is allergische reacties zeldzaam.

De jodiumhoudende contrastmiddelen worden niet in een ader ingespoten. Allergische reacties zijn hierdoor eerder zeldzaam.

Geen enkele straling blijft in het lichaam na een röntgenonderzoek.

X-stralen voor dergelijke medische doeleinden hebben normaal geen bijwerkingen, gezien de stralingsdosis zeer laag is.

Risico's:

Er wordt gebruik gemaakt van röntgenstralen

In zeldzame gevallen kan een urineweg infectie voorkomen na een blaassondering.

In zeldzame keren kan de barium lekken door een onherkenbaar gat in de dikke darm met ontsteking in de buik als gevolg.

Ook zeldzaam is het risico op verstopping van de darmen door barium.

Vrouwen moeten steeds hun arts of de röntgenlaborant verwittigen bij risico op zwangerschap.

Welke zijn de beperkingen van het onderzoek?

Bij defaecografie is er een overlapping tussen de bevindingen bij mensen zonder klachten en patiënten met last. Een defaecografie wordt derhalve door uw arts aangevraagd na grondig klinisch onderzoek en na eventuele andere (beeldvormings)onderzoeken. De bevindingen dienen overeenkomen met het klachtenpatroon. Daarentegen kan defaecografie in sommige gevallen de behandelkeuze mede helpen bepalen.

Een defaecografie is niet aangewezen voor iemand met belangrijke buikpijn of wie recent een dikke darm biopsie met name thv endeldarm heeft ondergaan.

Bij patiënten met blaas of urineweginfectie dienen vooraf maatregelen genomen worden gezien de blaassondering.

Radiografieën zijn gebruikelijk niet aangewezen voor zwangeren.

Kosten voor de patiënt

Er wordt gewerkt met het systeem van derde betaler.

Uw gezondheid, onze zorg.

Dienst Radiologie
T 051 42 50 30
secretariaat.mbv@sintandriestielt.be

Sint-Andriesziekenhuis vzw
Bruggestraat 84
8700 Tiel

T 051 42 51 11 – F 051 42 50 20
info@sintandriestielt.be
www.sintandriestielt.be

20.11.2017

